

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nyílt: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos.

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

December 1-én új előfizetést nyitottunk a Debrecenre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket és olvasóinkat, akiknek, vagy lejárt előfizetésük november végén, vagy pedig lapunkat a jövőre előfizetni óhajtják, hogy az előfizetésről idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjen.

Barázdák.

Készüljünk a legrosszabbra. Az 1848-as idők megismétlődnek újra. A nemzetiségek már is fegyverkeznek. Az oláhok már kezdi is a támadást.

Ne találjon készületlenül benőnket az ellenség. Fegyverkezünk mi is, hiszen életünket és vagyonunkat védelmezni kötelességünk.

Ha a hatalomnak harc kell: ám legyen harc, de jól jegyezze meg az osztrák császár, hogy ez az utolsó harc lesz, amely után nem lesz se fátoly, se kiegyezés.

Az általános, titkos és egyenlő szavazati jognak senki úgy nem tudott ártani, mint a szociálisták. Még a legönzettelebb híveit is eltántorítják. Így lett ellenségévé a nagy tudós Herman Ottó is, akiről köztudomású, hogy köztársasági érzelmű.

Ma már arról van szó, hogy mi célt szolgáljon, ez a nagy jogkiterjesztés? Az az általános, titkos és egyenlő választói jog, amelynek segítségével ki lehet vinni az önálló magyar hadsereget, az önálló vámterület, az kell nekünk — is, de az az általános, titkos választói jog, amelynek segítségével a kamarilla le akarja verni a magyar nemzetet a fekete bandával, az nem kell.

Nyílt kérdés ez, őszinte, egyenes feleletet követelünk rá a szociálista munkásoktól, mert ütött a tizenkettedik óra és tudni akarjuk, kik az ellenségeink és kik a barátaink!

Megszéppentek a „népvezérek” úgy látják, a 100—100 korona rendőrbírság nagyon is fáj nekik, legalább a „fekete banda” lapja, a rágalmozásból élő rikkancs újság ezt árulja el.

Hangulatot akarnak csinálni a rendőrség ítélete ellen a tanácsban, de már számítván az eshetőségekre is, bejelentik előre, hogy bizony ők felelősek a belügyvivőig, no mert az nem is olyan nagyon törvénytelen, mikor az ő becses, féltett irhájukról van szó.

Ime az öblös torku „népvezér”, a Jánosi Zoltán színváltozása. A megyegyűlésen ellenmondást nem tűrő hangon jelentette ki, hogy a darabont kormány is törvénytelen, tehát minden rendelete is az. Sőt tovább ment, azt mondta, hogy még a Bocskay-szoborra adott 4000 korona államsegélyt is vissza kell utasítani! A vármegyei közgyűlés, noha saját maga kérte feliratban a segélyt, beleugrott a dologba és visszautasította a 4000 koronát éppen a Jánosi érvelése alapján.

Milyen önérzetes, nagy alkotmányvédő hazafiak tűntek fel akkor, a népvezér Jánosi! Annyira megveti, utálja és gyűlöli a törvénytelen és alkotmányellenes kormányt, hogy még a hazafias célra való adományát is visszautasítja — mondogatták a hajduk.

Hát bizony szájkodni könnyű volt a népvezérnek, de bezzeg most, mikor a szerzetelenségekbe csapó politikus, silány egyéni érdeke forog kockán, akkor enged a 48ból, sőt a 49ből is, sőt megajpulni is kész alázatosan a törvénytelen kormány előtt, ha a saját, kicsinyes érdeke úgy kívánja. Ha felmenti a törvénytelen kormány belügynöke, akinek minden ténye törvénytelen a saját szavai szerint is, akkor bezzeg törvényes lesz a végítélet!

És az igazi kelepce, amelybe az egyszer az került bele, aki felállította, de — ügyetlenül.

Az önálló vámterület sorompóit állítva fel minden magyar.

Eddig a magyar társadalom öszszedugott kézzel nézte az évek óta folyó nagy nemzeti küzdelmet. Bizonyára, ha az ő rettenetes erejét csatasorba állította volna, ma az osztrák sógor engedékenyebb volna. A melyik napon a nemzet komolyan kimondaná és komolyan megtartaná az osztrák

ipartermékek bojkottját, azon a napon engedékenyebb lenne már ő Felsője is.

Mig évente önként adunk kétezer millió koronát Ausztriának, addig ne reménykedjünk a felől, hogy az osztrák komolyan szóba áll velünk.

Pedig a társadalomnak nagy hatalma van, melylyel szemben sem hadiparancs, sem csendőrség, sem az ágyuk nem érvényesülhetnek. Ezt a hatalmat kellene megmutatnunk az osztrákoknak — majd másképpen volna a Chlopy-nóta.

Ébredj öntudatra magyar társadalom! Üzd el magyar család küszöbéről az osztrák iparterméket! Meglásd becsülete lesz a magyarnak — még Ausztriában is!

1899-ben megígérték, hogy az önálló vámterületet megkapjuk 1903-ban, de — nem tartották meg — mondja ki azért most már a magyar társadalom hogy

1906. jan. 1-én megszünteti a vámközösséget Ausztriával és minden magyar család küszöbén felállítja a vámsorompót, — de mondja ki azt is, hogy

a csempészeket szigoruan fogja sújtani a társadalom minden erejével. Minden család legyen ellenőrzője a magyar vámterületnek, hogy a nemzet létérdeke ellenvétők ne kerülhessék el — a nemzet haragját.

Hazánk nyugati részének társadalma már komolyan szervezkedik a harcra. Több alföldi városban a kereskedések kirakataiban ott diszlik a „Magyar Védő Egyesület” táblája, melyen felvannak sorolva azok a hazai származású cikkek, melyek az illető üzletben található. A kereskedők számlakönyvei és levelezéseiből a Védő Egyesület bizottsága meggyőződést szerez, a hirdetendő cikkek hazai származásáról s csak azután adja ki használatra a diszes védőtáblát, melylyel ha visszaél a kereskedő 500 korona büntetés sújtja.

Amint halljuk a Magyar Védő Egyesület a debreceni piacon is szeretné megkezdeni az önálló magyar vámterület

Szeret ön? olcsón finom férf- és fiú ruhát vásárolni keresse fel a GERŐ nagy áruházat. Debrecen, Piac-u. 61. most ujonnan épült III emeletes Fischer-palotában, Szent-Anna-utcával szemben

Széchenyi-utca 42. Hrabéczi Antal ruhafestő és vegyszeti tisztító intézete

let előkészítését olyan formán, hogy megjelölne azokat a kereskedéseket, melyekben honi származású áruk találhatók s egyetl nyilvánosságra hozná azoknak az áruknak jegyzékét, melyekből versenyképes cikkek készülnek itthon.

Erősen merjük hinni, hogy a debreceni hazafias kereskedők segítségére lesznek a Védő Egyesületnek hazafias céljai előmozdításában, amint annyiival is inkább tehetnek, mert az Egyesület egyelőre csak a versenyképes honi árukat ajánlja a közönség figyelmébe s nem kívánja azt, hogy a kereskedő azonnal kicserélje áruit, de azt igen, hogy jóindulattal viseltessek a hazai származású áruk iránt és ne szégyelje magát, ha ilyent is tart üzletében.

Ebredj magyar társadalom, ne szóval, hanem tettei pártold a magyar ipart!

Kikben bizzunk?

A debreceni és velük az ország szociáldemokrata pártja egyaránt nem akarják megérteni a függetlenségi párt álláspontját: az általános titkos választói jog kérdésében. Akarattal használtam ezt a kifejezést, hogy nem akarják, — mert a helyzet elvitathatatlannal az, hogy a szociáldemokraták elzárkóznak a függetlenségi párttól jövő minden magyarazattól és minden érvtől. Már pedig azt a szociáldemokraták is belátják, hogy rosszakarattal lehet egy párt intencióit becsülni, lehet annak hitelét lekicsinyíteni és érveit megvetni, — de nem szabad hazug rosszakaratot feltételezni róla akkor sem, ha az az ő felfogásukat nem is fedi teljesen. Mert miben különbözik a függetlenségi párt felfogása a szociáldemokraták felfogásától az általános titkos választói jog kérdésében? Csak az eszközökben. A függetlenségi pártnak sarkalatos pontja a népjogok általános kiterjesztése, — de a párt ugyancsak sarkalatos pontja az ország függetlenségének kivívása is. Egyiket a másikért fel nem ál-

dozhatja. A kérdés már csak az: van-e garancia arra, hogy a párt e két célját meg is valósíthatja? A választói jog kérdésének felvetése, a függetlenségi párt nemzeti küzdelmének gyümölcse. Ha a függetlenségi párt és vele az ország ellenzéké nem fejt ki nemzeti küzdelmében oly erős harcot akkor ma az általános választói jog kérdése, még mindig csak a függetlenségi párt és a szociáldemokraták szívében pihenne. Az érdekek összeütközése, a népszabadság és az oligarchia harcából került ki, az általános titkos szavazati jog kérdése. Kísérjük figyelemmel és különösen a szociáldemokraták figyelmét felhívjuk az 1848. évi eseményekre. Találnak-e ott is, a mai helyzethez hasonlót? 1848-ban is haroban állt a magyarság az oligarchiával. Mit tett az oligarchia? A magyar nemzet jogait lábbal tiporta, s a nemzetiségeket uszította jogaik kivívására: a magyar nemzet ellen 1905-ben a magyar nemzet küzdelme ellen a népjogok küzdelmét uszítja. Ezt a hasonlatosságot elvitelni nem lehet. S mit tett a győző osztrák? Amikor gonosz győzelmét ülte, rabigába hajtotta a magyart, totót, román, horvátot, szerbet egyaránt. Akkor nemcsak nemzetiségének jogát, de még nyelvét is meglapta. A nemzet küzdői pedig: felszabadították a jobbágyságot, önként osztották meg kiváltságos jogaikat a jogfosztottakkal.

Ez is biztosítékul szolgálhat a szociáldemokratáknak, hogy mit várhatnak az oligarchák szolgáitól, a Fejérváry-Kristóffy szövetségtől.

De nézzük a közelmúltakat. Az általános választói jognak most létrejött számottevő apostolai tudjuk, — régi szabadelvűek — egyszerre, mint *deus ex machina* a népjogok apostolai lettek. — Kérjük a szociáldemokratákat? melyik párt cipelte, mint közönséges büntetéseket a szociálistákat a rendőrség fényképező gépe elé, melyik párt utasítására kobozták és sujtották annyiszor s oly súlyos büntetéssel hivatalos orgaumukat?

Nemde, a 38 éven át uralkodó szabadelvűpárt volt az, a mely lábbal tiporta ugy az egyéni, mint a gondolat szabadságát, ő volt az, aki üldözte kérészetlenül a sajtószabadságot és a gyülekezési jogot. S ezzel szemben, ha a szociáldemokraták beletekin-

tenek a képviselőház naplóiba, látni fogják, hogy a szociáldemokraták sérelmei ellen mindig és kivétel nélkül csak a függetlenségi párt képviselői szólaltak fel, s keresték a megtorlás útját.

Kettő választva a kérdést: gondolják meg a szociáldemokraták, a győriek ép úgy, mint az ország szociálistái, kik érdemlik meg bizalmukat, azok-e akik egész életükben jogtiprók és jogfosztók voltak, vagy azok, a kik minden csepp vérével, mindenkoron a jogok kiterjesztésén, a jogok védelmén dolgoztak fáradhatatlanul?

Egyház és iskola.

Az év. ref. zsinat. A református zsinat szerdán délelőtt folytatta tanácskozásait Bányfy Dezső báró főgondnok és Kun Bertalan püspök elnöklése mellett. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után sorra került a Calvinium (központi épület) felépítésének dolga. Dókus Ernő előadó kifejtette, hogy a magyar református egyháznak régi vágya egy oly központi épület emelése, melyben az egyetemes egyház összes intézményei otthon találjanak. Ezt a kérdést igyekezett megoldani egy öttagu konventi bizottság, amelynek javaslata a zsinat előtt fekszik. A javaslat a központi épületet a Calvin tőren tervezi. Hirdetője lenne ez a monumentális palota Calvin magyar hívei erejének, buzgóságának s egyúttal központi helye lenne a felszekerésnek. Az előterjesztés hosszabb vitát idézett fel. Dombay Lajos azt indítványozza, hogy az ügyet adják ki előbb véleményezés végett az egyházkerületeknek. Soltész János szívesen pártolja az eszmét s utasítani kívánja a konventet a tervezet elkészítésére. Bartha István mindenképen pártolja a Calvinium ügyét. Hegedűs Sándor a Calvinium finansziális oldalát világítja meg s az előterjesztést elfogadásra ajánlja. Fejes István és Garzó Gyula felszólalása után a zsinat nagy többséggel elfogadta a Calvinium tervét és hozzájárult az előadó javaslataihoz. Ezután Baksa Lajos dr. előterjesztette a külföldön élő magyar reformátusok lelki gondozásáról szóló törvényjavaslatot. A zsinat a törvényjavaslatot úgy általánosságban

Báli rege.

Lili: (Boszont táncol Benkő Gyurival, a legifjabb albíróval). Mit szól a Révi Taca toalettjéhez?

Gyuri: Mit szóljak? A magáé gyönyörű!

Lili: Az enyém a legegyszerűbb batiszt ruha. Tudja, hogy én mindenben a szolidat szeretem.

A mama már is nevelt. De azt mondja meg, hogy hogyan tetszik magának a Taca kosztümje, mert ő a bálkirálynő.

Gyuri: A magácska batiszt ruhája egy tündérmese, egy édes álom.

Lili: Jó, jó. De a Tacáé?

Gyuri: (állhatatosan) Én imádom a batiszt ruhákat!

Lili: Kérem ne kiálthatatlankodjék! Azonnal vallja be, hogy Taca ruhája ami 100 forintba került, a legszebb. Taca máma egy istennő!

Gyuri: (miután jól végigmustrálta Tacát, aki épp egy honvédhadnaggyal táncolt.) Tehát ezennel engednek a nyers erőszaknak és kijelentem, hogy Révi Taca elbűvölő, kosztümje pedig a modern szabókötészet remeke.

Lili: (fájdalmasan) Tudtam.

Gyuri: Mit tudott?

Lili: Hogy maga is csak olyan, mint a többi. Maga tizenkilenc, a többi egy kiffán husz!

Gyuri: Mért vagyok én tizenkilenc?

Lili: Azért mert magának is csak a pompa meg a drágaság tetszik. Maguk férfiak egyáltalában ilyenek. Folyton csak a szerénységről, az egyszerűségről, a kis ibolyáról beszélnek és aztán bort isznak.

Gyuri: (meggyőződéssel) A bor jobb, mint a víz.

Lili: Jobb. Nohát akkor ne prédikáljanak vizet. Akkor ne hirdessék, hogy a legszebb női erény az egyszerűség. Persze elvben a batiszt ruha „elragadó” „imádni való”, a valóságban meg petrezselymet árul.

Gyuri: De Lili nagysád mondtam én ilyesmit!

Lili: (felháborodással) Még csak az kellene, hogy a szemembe mondja! Elég csunya dolog az is, hogy így gondolkozik.

Gyuri: En?

Lili: Nem is én!

Gyuri: Esküszöm soha, soha...

Lili: (közbevág, meggyőződéssel) Benkő, maga hamisan akar esküdni. Hiába minden, ismerem én magukat. Ojé! — Vezessen a mamához. (rezignáltan) Megyek petrezselymet árulni!

Gyuri: De Lili nagysád csak egy szó! Magácska félreértett engem!

Lili: Még ezt is? (hevesen) Benkő ur azt hiszi, hogy én annyira buta vagyok, hogy meg sem értem, amit mond. Persze, a Taca az megértette! Köszönöm ezt a bókot! Különböző célnál vagyunk. Isten önnel! (Lili a Mamája mellé.)

Gyuri: (zsebkendőjével izgatottan törli a homlokát, némi gondolkodás után) Lili Nagysád én... én nem tudom a szívére venni, hogy magácska petrezselymet áruljon, én a legboldogabb albíró leszek, ha a batiszt ruha velem táncolja az első, meg a második, meg... meg mindvalameenyi négyest és a többit.

Lili: (nagyanyított szemekkel) Benkő maga (kezével a homlokát érinti és bizonyos kérdő mozdulatokat csinál)... mi? Vegye tudomásul, hogy már egy héttel ezelőtt minden táncomat eligertem. Értette? És a batiszt ruhákról nem gondolkozik mindenki

ugy, mint maga. Jusst is folyton táncolni fogok, — de nem magával.

Honvédhadnagy: Lili Nagysád szabad kérnem!

Lili: (lesújtó pillantást vet Gyurira és a hadnagy karján tovafejt.)

Gyuri: sóbálványnyá meredve néz Lili után, majd lassu léptekkel a buffé felé indul; utközben belébotlik kilenc párba és legázolja egy táblai bíróné sleppjét: buffé sarkában monológizál). Ki a legszebb, legkedvesebb, legédesebb lény? Lili!

Ki a legszerencsélenebb klárnióst? Én! (ábrándozva). En szeretem Lilit... és Lili gyűlöl engem, pedig ő nemesszívű, ő anyagi-lelkű — és mindennek a Révi Taca ruhája az oka. (Dühösen). Mi közöm nekem a Taca ruhájához? Gyűlölöm a 200 forintos selyemruhákat. Hisz nem is illik neki jól! (Hirtelen örömmel). Megyek megmondani ezt Lilinek.

Lili: (a honvédhadnagy karján betáncol a bufféba. Lekezesen). Hadnagy, ez a valcer menyeyi volt!

Gyuri: (összeszorított ajkakkal boszut lihegve rohan a táncoterembe egyenesen Révi Tacához). Szabad kérem? (Gyuri és Taca táncnak erednek).

Lili: (észreveszi Tacát Gyurival, magában fájdalmasan.) Gondoltam! Most felém s jön majd többet. De ne is jöjjön. (Fent). Hadnagy ur vezessen a mamához! Különböző mondja, mit szól a Révi Taca kosztümjéhez?

A hadnagy: Hogy mit szölok? Gyönyörű! De Lili nagysád még gyönyörűbb!

Lili: Az enyém csak batiszt és Benkő, hisz ismeri azt a kiálthatatlan embert, az azt mondta az előbb, hogy hiába, igazán szép csak az ami drága. Már pedig a batiszt az nem drága.

mint részleteiben elfogadta. Ugyancsak egyhangulag elfogadta a zsinat a magyar egyházi törvényeknek Horvát-szlavonországban való végrehajtására vonatkozó javaslatot. Ezután az immár elfogadott egyházi törvényeknek harmadzseri olvasása következett. Az ülészak zárulása délután 5 órakor volt.

Erdély vérfürdő előtt.

Az oláhok fellázadtak.

Lángban álló falvak.

Hazánk történelmének szomorú korszakai megismétlődnek. A szenvedélyek izzó kohójában forrongó események kialakulásában bizonyos magasabbrendű törvényszerűség uralkodik, amelynek felismeréséből a gondolkodó és fontolgató elme jóslatszerű következtetéseket vonhat le. Nemzeti önállóságra való törekvésünk négysszázados harcában a jelen év folyamán kialakult politikai helyzet új negyvennyolc felé sodorja a magyarságot.

Ma már tul vagyunk a jóslatok korán. Az események árja lavinamódra indult meg és ki a megmondhatója, hol fog rohanó útjában megállapodni. A tünetek szaporodnak. A hazaáruló darabont kormány lelkiismeretlen politikai sarlatánása felszabadította mind azokat az elemeket, amelyek a történelem tanulsága szerint szakadatlanul azt lesik, mikor támadhatnak a siker reményével a magyarság létérdekeire. Negyvennyolcban a horvátoknak jutott a kezdeményezés szerepe, ma minden jel arra mutat, hogy az oláhok akarnak erre a feladatra vállalkozni.

Lapunk is rámutatott amaz aggasztó tünetekre, amelyek az erdélyi románok között észlelhetők voltak. Títkos aknamunka folyik közöttük csendesen, zajtalanul, ki tudja miért. De bármennyire titkolódtak, bármily meglepetésszerűen akartak fellépni, egyes csálhatatlan jelek a fenyegető mozgalom árulóiá lettek. A mai nap folyamán már valóságos vészhirek érkeznek Arad- és Hunyadmegye natáráról, tehát arról a tájról, amelynek közelében negyvennyolcban is legvérengzőbben dühöngött a felbujtogatott hordák vadállati fanatizmusa. A magyarság

csapatosan szökdösik a fenyegetett területekről. Katonáságot rendeltek Körösbányára és Brádra, az összes csendőrsőket meg erősítik, az Államvasutak és az Arad-cesanádi egyesült vasutak állomási személyzetét fel-fegyverzik. Szóval minden jel arra mutat, hogy az oláhok lázadására készülnek s bár a terv részleteit a titok leple borítja, olyan hírek szivárognak ki, hogy negyvennyolcnál is borzalmasabb vérfürdőt akarnak rendezni.

Fegyverkeznek.

A lázadásra elfajulni készülő mozgalomnak tüzfészeki: az aradmegyei Nagyhalmagy község. Hunyadban pedig Brád és Körösbánya. A pópák és dászkalok bujtogatták a népet s a csoportosuló tömegek minél fenyegetőbb magatartást öltenek. Az egész mozgalomás egységes vezetésre enged következtetni. A legutóbbi napokig a leggondosabban titkolódtak s csak egyes jelekből lehetett megítélni, hogy a kráter forrog és kitörni készül. Az aknamunka azonban ugylátszik már meghozta gyümölcsseit s a szervezők teljesen elkészültek; mert ma már nem is tarják szükségesnek az eddig követett titkolóztatást és nyíltan fenyegetőznek.

E vészes előjellel szemben sürgős segély vált szükségessé. Ma már három század gyalogságot rendeltek ki a 101-es ezred látszámából Körösbányára és Brádra. A nagyhalmagy járásban az összes csendőrsőket megerősítették. Nagyhalmagyra pedig a megerősített csendőrsőrmellé még tízennégy csendőrt osztottak ki.

A fenyegetett területeken a hatóságok a legnagyobb éberséget fejtik; de minden éberség mellett is a rendelkezésükre álló erőkkel nem volnának képesek a kitörő lázadást még csirájában elfojtani. A már ki rendelt katonaság és a csendőrség is újabb megerősítésre szorul.

Az Arad-cesanádi egyesült vasutak igazgatósága és a magyar királyi államvasutak üzemeltetősége — ugylátszik — teljes tudatában van a mozgalom komolyságának. Az Acsev. igazgatósága különvonaton fegyvereket szállított a Körösvölgy mentén veszélyeztetett területen fekvő vonalszakaszra. Az összes állomási és vonalszemélyzetet fegyverrel látják el. Ugyanígy cselekszik az üz-

letvezetőség is az Államvasutaknak erdélyi részi vonalain.

Az aradi és cesanádi egyesült vasutak igazgatósága egyuttal átiratban felhívja Arad vármegye törvényhatósági bizottságának figyelmét arra, hogy a körösvölgyi vonalon sűrű rajokban utaznak a pópák és agátórok. A viselkedésük gyanús; titkolóznak, sugdosódnak és minden jel a közeledő veszedelmet hirdeti.

A menekülők elbeszélése még fokozottabb mértékben tünteti fel a veszedelem nagyságát. Már maga az a tény, hogy ott hagyják családi tűzhelyüket, igazolja állításukat. Teljesen megbízható uriember szájából hallottuk a helyzet jellemzését. Így festi az állapokat: „Tűzokádó felett állunk, amely minden pillanatban kitörhet, vér és tüztengerbe borítva az erdélyi vármegyétek.

Aki csak teheti, menekül, nem törődve prédával visszamaradó javaival. Egész családok kelnek utra s a hol a férjet hivatali kötelessége helyhez láncolja, azok is nejeiket és gyermekeiket biztosabb tájakra küldik.

December 19.

Még csak 5 nap választ el bennünket december 19-étől. Ez a nap politikai életünkben fontos időpontot jelent; mert e napon ül össze újra az elnapolt országgyűlés. Ugy látszik azonban, hogy az oláhok még emlékeztetésebbé akarják tenni a jövő hét keddi napját. Kiszivárgott híresztelések szerint erre a napra tervezik a támadást és olyan vérfürdőt akarnak rendezni, hogy egész Erdély vérszínüvé váljék tőle. Így akarnak a rumun atyafiak demonstrálni a magyarság hegemoniája ellen. Egyfelől tehát a szociálisták felvonulása, másfelől az erdélyi vérfürdő készült megfélemlíteni és kötelességének teljesítésétől visszariasztani a nemzetgyűlést.

Idevezet az a galád lelketlenség, amelyet az ügyvezetők perfid politikája a nemzeti jogos aspirációk letörésére inaugurált. És ez nem először történik így. Valahányszor a nemzeti öntudat érvényesülésre tör, titokzatos, de a fátyolon keresztül is könnyen felismerhető kezek sakkhuzása a nemzetiségeket sorakoztatja ellentünk.

Lázadás mindenfelé.

Kolozsvárról jelentik, hogy a városban óriási rémület uralkodik. Az oláhok Offenbánya és Abrudbánya környékén megtámadták a magyarságot. Ahol támadás még nem történt, a legközelebbi jövőben várható, mert mindenütt erősen fegyverkeznek. Az offenbányai csendőrség táviratilag kért megerősítést, mert az oláhok, akik a templomban gyűléseznak, állítólag fel akarják robbantani a csendőrkaszárnyát s azután megkezdik a vérfürdőt.

Kolozsvár környékén a lakosság nagy része fegyverrel rendelkezik. Hunyad-, Torda-Aranyos- és Alsófehér vármegyékben általános a rémület és sürgősen követelik, hogy a kormány haladéktalanul gondoskodjék a magyarság védelméről; most az egész vidéken nincs katonaság s a lakosság menthetlenül áldozatául esik a jól szervezett támadásnak.

Itt haladéktalanul intézkedni kell, ne hogy az ötvenhét év előtti vérfagyasztó gyalázatosságok megismétlődhessenek. Az oláhok fegyveresen és nagy tömegben nyomulnak le a hegyek közül. Utközben felgyújtják a magyar falvakat, melyeknek lakossága a szélrózsa minden irányában elmenekül.

A hadnagy: Benkőnek nincs izlése. (Merészen). Benkő a Taca mesés kosztümjéről is azt híreszteli, hogy az olcsó smarn. Az albiróknak semmi sem elég drága, az albirók nem szakértők.

Lili: Hát a hadnagyok?

A hadnagy: (mély meggyőződéssel.) Azok mindenben szakértők.

Lili: De talán Benkő is...

A hadnagy: (közbevágt.) Ugyan hagyja! Mit tudnak az albirók?

Lili: (magában). Irigykedik Benkőre. Biztos! Jusst se hagyom! (fenn) Kár, hogy már itt vagyunk. (Leül). De azért magának sincs igaza...

Gyuri: (ki a második négyes után végképp meggyőződött felőle, hogy Lili a legédesebb lány és Lili gyűlöli őt; töredelmes hangon) Lili nagysám! Csak egy fordulóra!

Lili: (hidegen) Fáradt vagyok. Kopogtasson másutt.

Gyuri: Könyörgök.

Lili: (a virágaival babrál, nem felel).

Gyuri: Mondani akarok valamit. (A mamához). Nagyságos asszony vegyen pártfogásába!

A mama: (ki mindig szívesen látja Gyurit) Lili ne könyöskedjél, nem halsz bele egy rövid csárdásba.

Lili: (sóhajtván kellenlenül) Hát nem bánom. De előbb sétáljunk egyet.

Gyuri: Kérem. (A büfé felé indulnak).

Lili: Mit akar mondani?

Gyuri: (nagyon komolyan) Azt, hogy ne haragudjon rám. Ugy-e nem haragszik?

Lili: En? Isten mentse!

Gyuri: (elérzékenyedve) Köszönöm. — olyan boldogtalan voltam, hogy rám se nézett. Már a... a legberzasztóbbra gondoltam.

Lili: (ijedten) Csak nem?

Gyuri: De igen. És ki tudja mi történik velem, ha magácska meg nem könyörül rajtam.

Lili: (melegen) Benkő én tudom. Maga meg akart halni.

Gyuri: (már borzasztóan szerelmes, de eszeágában sincs meghalni; tompán.) Ugy van. Mert én sze...

Lili: (fűlig pirulva, hirtelen) Gyuri... jaj Benkő az istenért, ki nem mondja!

Gyuri: De ki mondom. Lili, édes Lili én.

Lili: (Gyorsan körülnéz, befogja Gyuri száját, akadozva) ne itt... a bálban... hies én is (elhallgat; Gyuri gyengéden megfogja a kezét, mélyen egymás szemébe néznek; rövid szünet után) adok magának egy rózsát. Akarja?

Gyuri: Lili mondja tovább. Mondja amit elkezdett!

Lili: (reszkető kézzel kivesz egy rózsát a melleokrából) Benkő.

Gyuri: Nem, Gyuri, az a nevem.

Lili: (könnyben uszó szemmel) Gyuri, itt a rózsza.

Gyuri: Édes, édes Lilikém. Ez a bál a hiúság vására, nem is idevaló, amit mondani akarok. Én már nem táncolok, nagyon, nagyon tele van a szívem. De holnap elmegek magukhoz, és elkérem a Mamájától a legszebb, a legkedvesebb rózsát. Vajjon az enyém lesz-e az is Lili?

Lili: (némán, reszketve szoritja meg a féle nyugított kezét halkán) Jöjjön holnap érte, majd... majd elkérjük a mamától. (Szótlanul bemennek a terembe. A mama éles szemmel boldogan nézik a „gyerekek” zavarát.)

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Péntek, dec. 15.: „Veér Judith rózsája“
regényes színdarab. (A)
Szombat, dec. 16.: „Csöppség“ énekes
vigj. (B)

Bérlet 66. szám (C)

Csütörtök, 1905. évi december hó 14-én:

A KORNEVILLEI HARANGOK.

Operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Gáspár apó, haszonbérlet	—	Polgár Sándor.
Hanni dó Kornevillei, a vár	—	és a környék ura
Jean Granisó, kocsis	—	Békési Lajos.
Beily, bíró	—	Szabó Gyula.
Jegyző	—	Deésy Alfréd.
Fuinard	—	Kondor Ernő.
Grippardin	—	Sarkadi Vilmos.
Zsermén, Gáspár apó nevelt	—	leánya
Szerpelette, cseléd	—	Sz. Pozsonyi L.
	—	Fóti Frida.

Veér Judit rózsája. Lampérh Géza ily című darabjának eddigi előadásait zsu-
folt ház nézte végig. Bizonyára nagy kö-
zönsége lesz a holnapi előadásnak is. A da-
rab magyaros tárgyánál, szintiszta költésze-
ténél fogva meg is érdemi az érdeklődést.
Az előadás pedig Markovics Margitnak a
lapok által egyhanguan szépen méltatott ala-
kítása miatt is részleg az érdeklődésre.

Kornevillei harangok. Planquette ha-
talmas nagy operettje kerül ma színpadra, mely-
nek legutóbbi előadása általános tetszést
aratott.

Bolygó görög. A szezon egyik leg
érdekesebb operett újdonsága vasárnap este
kerül színpadra. Az operett zenéjét a debreceni
származású Butkay Ákos írta, Szövegét pe-
dig Pásztor Árpád pompás versei teszik ér-
dekesé. Az előadásban részt vesznek Fóthy
Frida, Radó Anna, Békési Lajos, Árkosi Vil-
mos, Polgár Sándor Sarkady Vilmos stb.

HIREK.

Válasz Simon Istvánnak.

Ön, tisztelt uram, aki a Debreceni Reg-
geli Ujság december 13-iki számában a „Lá-
zító“ című cikket írta, azt a nevet viseli, a
mely az enyém is.

Tehát egy a nevünk, — de nem egy
az elvünk. Epen azért nagyon kíváncsi va-
gyok arra, hogy ki lehet Ön. Mindjárt kér-
deztem is magamban a költővel: „Vajh ki
ő és merre van hazája?“ De a cikk arról
győzött meg, hogy a kérdés utolsó része
hiábavaló, mert hiszen önmaga megmondja
bennem, hogy nincs hazája. Sajnálom Önt!

Aki azt ki meri a száján eresztani, hogy
ott a hazája, ahol jól meg dolgoz, az vét-
kezik; nagyon nagyot vétkezik. Nem gon-
dolja Ön, hogy a ki így beszél, az nagyon
közel jár a hazaáruláshoz. Gyűlölöm Önt!

És nem hallotta Ön még azt a mon-
dást, hogy az Isten csak egy vétket nem
bocsát meg soha, és ez — a hazaárulás.

Az Isten? Hiszen a nemzetközi szociá-
listák előtt az nem tekintély! Vajon így gon-
dolkozik-e Ön is? Ha igen, megvetem Önt!

De minden sajnálkozásom, gyűlöletem
és megvetésem dacára mondok Önnek pár
megszívlelhető szót. Hallgasson meg, okuljon
belőle, vezekeljen! És ha megtér . . . Akkor
szeretni fogom Önt!

Mi a haza? E földi életben mindenek
felett mindenünk; imádatunk tárgya.

Mily szépen mondja az a Petőfi, a kit
önök magukénak szeretnének kisajátítani, a
házáról, hogy:

„Szenyegház keblem belseje,
Oltára képed,
Te állj s ha kell e templomot
Eldöntöm érte!
S az összerokadó kebel
Végso imája:
Áldás a honra! Istenem
Áldása rája!“

Hát csak cifra szóbeszéd ez? Hát nem
a vadállattal van rokonságban, a ki nem így
érez? Hát ha a haza szent eszméjét a sárba
dobja valaki, nem az állatok sorába süllyedt?
Hiszen annyi vágya az állatnak is van, hogy
a haza tele legyen, de egyéb aztán nincs is.

Ha önök a hazát eldobták, akkor önök
előtt sincs többé semmi egyéb, a mit szol-
gálnak, csak a gyomor, a mely szereti ha
tele van tömve.

De a nemzetközi szociálisták elve sze-
rint azért kell megtagadni a hazát, mert nem
ad jogokat. A mi hazánk, a mi tápláló jó
édesanyánk kezei most kötözve vannak.
Most nem adhat jogokat, mert nem tud. De
akar, és fog adni, ha feloldozzuk a kezeit.

Ha a gyámoltalan özvegyasszony há-
zába rablók törtek be s összekötözik szegény
szerencsétlenek a kezeit, ki is rabolják, az
éhezó gyermekeknek az e a kötelességök,
hogy megköpdössék és megtagadják az
anyjokat, a ki tehetetlenségre kárhóztatva
nem tud nekik kenyeret adni, vagy az,
hogy siessenek az anya kezeit feloldozni?

Az általános választói jognak én is hive va-
gyok, épen úgy, mint önök. Ámbár, hogy egé-
szem úgy e, még sem tudom; mert arról nincs
tudomásom, hogy önök megadnák-e a nők-
nek is a szavazati jogot. Én azoknak is
megadnám. Tegyük fel, hogy önök nem ad-
nák. Hát akkor vajjon a nőknek önök sze-
rint van-e hazájok? Vagy csak a himne-
müeknek szabad a hazát megtagadni? De
a nemzetközi szociálisták megtagadják az
Istent is. Sajnos, vannak mások is elegenden,
akik ezt teszik.

Én hit dolgában az embereket három
kategóriába sorozom. Az elsőbe tartoznak
azok, a kik hiszik az Istent, mert így hirde-
tik előtük, de róla maguk nem sokat gon-
dolkoznak; a másodikba tartoznak az isten-
tagadók; a harmadikba pedig azok, a kik
nemcsak hiszik, hanem tudják, hogy van
Isten.

Az istentagadók az előbbieket szána-
közöleg lenézik, az utóbbiakat pedig kép-
mutatóknak mondják.

Hát mi hogy vélekedünk az istentaga-
dókról?

Önhitt, gőgös, alacsony tudásu embe-
reknek tartjuk őket, még ha láda számba van
is a diplomájuk.

Az az öntudatlan természeti erő, amely
ő szerintök egyedül uralkodik, soha sem
szült volna öntudatost.

Az az 50-60 kiló anyag, a mely a
druszám testét alkotja (többre nem becsülöm,
mert hiszen sanyargó szociálista), sohasem
gerjedt volna vezetői-írásra, ha egyedül az
a tökkel ütött csupasz természet gyurta volna
össze. Olyan fizikai vagy kémiai törvényt
pedig nem ismerünk, a melynél fogva az
élettelenből élő állana elő. A véletlenről pedig
ne beszéljen senki, az legfeljebb ront, de
nem alkot. Ahol az élettelenből az első élő
csira megjelent, ott az Isten keze működött.
De beszéljünk az egész világról, beszéljünk
minden, beszéljünk még az istentagadó szociá-
lista is — mikor hallgat.

És imé a szociálisták bevitték terme-
iabe a Jézus képét is, (mert szerintök ő volt
az első szociálista) pedig ki hirdette igazab-
ban az Istent? Bevitték a Petőfi képét is,
pedig ki szerette nála jobban a hazát?
Feleljen Ön nekem ezekre Simon
István!

De mielőtt felelne, tudja meg Ön, hogy
hát én ki vagyok, mert hátha Ön is kíváncsi
én reám. Megmondom. Szegény néptanító
vagyok, oly csekély fizetéssel dotálva, hogy
ha ide le merném írni, még tán el sem hinné
Ön, a városban a legnagyobb családdal bíró
apa vagyok, mert rajtam kívül tizenketten
ülnek még az asztalomnál minden nap s
ez a tizenkettő mind az enyém; a legtöbb-

bet dolgozó munkás vagyok, mert a hétnek
két napján reggeltől esti 8 óráig, négy nap-
ján pedig esti fél tizenegy óráig tanítok.

Es lássa én mégis igazán meg tud-
nék halni a hazáért, önök pedig élni
sem tudnak érte.

Most már felelhet Ön nekem Simon
István!

Simon István,
— ev. ref. néptanító.

— **Válasz a konkolyhiutóknak.** A
„fekete banda“ lapja és a pártokon kívül
álló „Debreceni Független Ujság“ a már
jólismert, otromba modorban, a mely méltán
háborít fel minden tisztességes, józslésú em-
bert, neki támadtak a függetlenségi és 48 as
párt elnökségének, amért Jánosi Zoltán és
dr. Ferenczy Gyulán kívül még dr. Kenézy
Gyulát és Rickl Antalt is mellőzték a vá-
rosi képviselői állásra való jelöléseknél. A
hangulatkeltés céljából költött, a választó
közönség félrevezetésére irányuló, rozsiadu-
latu hír cáfolataként álljon itt a független-
ségi és 48 as párt elnökség eme, néhány
sorból álló tárgyilagos nyilatkozata:

„Netaláni félreértésekkel szem-
ben, melyeket egynemely napilap
épen terjeszteni törekszik, kötele-
ségemnek tartom kijelenteni, hogy
dr. Kenézy Gyula és Rickl Antal
urnak a megválasztandó bizottsági
tagok közti jelölése tisztán és kife-
jezetten azért maradt el, mert a
legtöbb adót fizető bizottsági
tagokról legutóbb kibocsátott
hivatalos név-or szerint ők, mint
virillisek, a törvényhatósági köz-
gyűlésnek már amugy is tagjai.

Debrecen, 1905. december 14.

Márton Imre.

Mit szóljunk ezek után a nevezett la-
pok eljárásáról? Semmit. A közönség ugyis
tisztában van ezen újságok rendeltetése
felől.

— **Az ev. ref. zsinat.** Szerdán délután
öt órakor folytatta ülését. Ez az ülés egy-
tal záróülése volt a harmadik ülészaknak.
Miatán Radócsy György felolvasta a dél-
előtti ülésről szóló jegyzőkönyvet, báró
Bánffy Dezső elnök azt indítványozta, hogy
a következő ülészakot, a mely mindössze
nyolc-tíz napot fog igénybe venni, tartásuk
meg jövő év március második felében. A
zsinat Fejes István indítványára kimondta,
hogy a negyedik ülészak időpontja tekin-
tetében nem kívánja az elnökség kezét meg-
kötöni; az elnökség hívja össze a jövő év
tavaszán akkor, a mikor jónak látja. —
Báró Bánffy Dezső ezután rövid visszapi-
lantást vetett a zsinat eddigi munkásságára.
Lehet — ugymond — hogy munkássá-
gunk eredményével nem mindenben lehetünk
megelégedve, de a jó akarat, amely bennün-
ket vezérelt, lehetővé fogja tenni, hogy az
új törvény életbeléptetése folyamán intézke-
déseink eredményesen váljanak be. Most,
mikor tul vagyunk a tulajdonképpeni alkotás-
okon, köszönetet mondok a zsinat tagjai-
nak meleg érdeklődésükért és buzgóságukért
magam pedig elnöközést kérek, ha a tanács-
kozás rendjén esetleg tulleptem volna az el-
nöki hatáskört (Eljenzés.) Csak az ügy ér-
dekében történt ez is, és legfőbb igyekezetem
volt a tárgyilagosság színvonalán maradni.
A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után
Antal Gábor püspök fejezte ki a zsinat el-
ismerését és köszönetét az elnökség iránt
a tanácskozássok tapintatos, bölcs és pártat-
lan vezetéseért. Ennek a pártatlan és tapin-
tatos vezetésnek tulajdonítja, hogy a kint
duló politikai hullámverések pillanatra sem
hatoltak be a tanácskozási terembe s a
zsinat kizárólag az egyház ügyeinek fejlesz-
tését tartotta mindig szem előtt. Végül a
zsinat köszönetét tolmácsolta a jegyzői és

az előadói karnak. Az ülészakot Kun Bertalan püspöknek, a zsinat egyházi elnökének szép imádsága rekesztette be, amelyből különösen mély hatása volt annak az óhajának, hogy a nemzet és a fejedelem között támadt egyenetlenség végre megszűnjék, s a sokat hányatott hazá boldog és virágzó legyen.

Hazugságok és fordítások.

Az „önjelöltek” lapjai a zavarosban szeretnének halászni és a közölgő városatyá választásokra való tekintettel zürzavart akarnak támasztani. Meg szeretnék bontani a függetlenségi párt egységét — hazugságokkal és fordításokkal. No hát ez bajosan fog sikerülni, mert a kapaszkodó és tolaikodó önjelöltek szemben találják most magukat az újpárttal is, amely testvéri egyetértéssel vett részt a városatyá jelölésekben. Már pedig a „poloska klick” — vagy ha úgy jobban tetszik, városi párt „cimű” alkalmi önjelölt társaság akárhogy dördurrog, berzenkedik is, a választóközönséget nem fogja megtéveszteni. Az ő kortesfegyverök a Hortobágy hasznosításának a kérdése. No hát erre vonatkozólag kijelentjük, hogy minden szavuk alávaló hazugság vagy gyalázatos fordítás, mert a függetlenségi és 48-as párt e kérdésben állást egyáltalában nem foglalt, sőt a jelöléseknél a Hortobágy hasznosításának kérdése szóba sem került. Ez ma különben is irányadó nem lehet, hiszen ma az alkotmányvédelemnek kell irányadónak lenni. A jelöléseknél ez is volt a főszempont. Persze, arról nem tehetünk, ha a „poloska klick” nek a jelölések nem a szája ize szerint valók. Persze, mindjárt tetszett volna a függetlenségi és újpárt közös jelölése, ha a két önjelölt (három kerületben is szerencsét próbálnak!) rajta lenne. De hát ők azért ne busuljanak, hiszen az ő tevékenységük színhelye megmarad: a szociálista népgyűlések, a szakegyetek és a tüntetések. Ott kéjeleghetnek a népszerűség sugárzó nében, amíg ki nem nyílik a szociálisták szeme is!

— Adóbehajtás ex-lexben. Megindul a közadók követelések végrehajtása. A pénzügyminiszter az összes pénzügyigazgatóságoknak rendeletet adott ki, amely szerint — a tisztán állami adó- és illeték hátralékok kivételével — minden egyéb közadók módjára behajtandó kincstári és egyéb követelések behajtandó. Behajtás alá kerülnek tehát a szőlődézma váltás, ártéri tartozások, fogyasztási adó, tanítói nyugdíj járulékok, bűntügyi költség térítványok, stb. Elmulik a boldog idő, a végrehajtók többször látogatják az adószokot, dombra kerül a kis butatlat. Szegény magyarnak még az ex-lexben sem hagynak már nyngtot.

— Kún Árpád hangversenye. Ritka gyönyörűségben lesz része a hó 17-én Debrecen zenekedvelő közönségének. Kún Árpád a zseniális heggedüművész Ladini Mária operaszenesnö közreműködésével nagy hangversenyt rendez a Zenede dísztermében. A hangverseny műsora a következő: Műsor: I. Spóhr 8 ik hangversenye, Kún Árpád. II. Meyerbeer, Ária a Prófétából. Éneklő: Ladini Mária. III. Paganini—Bravour variációk, Rossini „Mózesből”, csakis „G huron” játszandó. Kún Árpád. IV. a) Goldschmidt „Puszántul hangzik léptem”; b) Drenzi „lillomszáll”; c) Magyar dalok. Éneklő: Ladini Mária. V. a) Kún Árpád, Nizzai Román; b) „Wienawszky” „Airs russes”. Kún Árpád. Helyárak: I—V. sor, elsőrendű ülőhely 5 kor. VI—X. sor, másodrendű ülőhely 3 kor. Állóhely 2 korona.

Jegyek kaphatók: Csáthy Ferenc könyvkereskedésében Egyház tér 2 szám.

— Karácsonyi kiállítás. A kamarai karácsonyi kiállításának rendezési munkái serényen folynak. A magyar kereskedelmi múzeum, melynek hatáskörébe tartozik a magyar házi és játék ipar értékesítésének ügye, magát az igazgatót dr. Kovács Gyulát küldi ki a rendezési munka átnézésére. Dr. Kovács igazgató pénteken délelőtt érkezik meg a részt vesz a délután három órakor tartandó hölgybizottsági ülésen. A József főherceg Szanatórium Egyesületé ugyanis felkérte a kamara vezetőségét, hogy az egyesület debreceni hölgyválasztmányát hívja össze ülésre. A kamara elnöksége péntek délután 3 órára hívta össze a hölgyeket a kamara emeleti tanácstermébe. A kiállításra a kamara kerületéből az ugoesai iparfejlesztő bizottság házi iparosai, a mátészalkai, nagykálói, karcagi és kisujszállási szalmafonó tanműhelyek leányai, nyíregyházi műfaragók jelentkeztek játéktárgyakkal, ezenkívül hozza a keresk. múzeum az ő speciális magyar gyűjteményét. A kiállítás igen érdekes lesz.

— Új tüzoltási találmány. Az amerikai „Minimax” tüzoltó készülékek építő társaság ma csütörtökön délután 3 órakor mutatja be készülékeinek oltó képességét. A bemutatás a Nagyerdőn lévő régi korcsolya pályán történik. A „Minimax” önműködő készülék, amely töltve körülbelül 8 kilogramm nehéz és mindenki által könnyen kezelhető. Ezen készülék az első, a melynek nincsen sem tömlője, sem dugantyuja, sem mechanizmus a romlásnak nincsen kitéve. A tüzeteknél elhasznált töltésekkel a társaság mindenkor díjtalanul pótolja. A „Minimax” a világ összes kulturállamaiban el van terjedve, s 2 év óta 120 000 darabnál több lett eladva, s 1236 esetben oltottak laikusok teljes eredménytel tűzet vele, s öt carbittet is, oly anyagokat, amelyeket vízzel alig lehetett oltani. A régi korcsolya pályán a helyi vasút végállomása mellett óriási máglya lesz összehordva szurokkal és petróleummal leöntve és meggyújtva, a teljes oltás pár másodpercig tart.

— Az óra. Bőr Gyula Szent Anna-u. 42. sz. a. lakos panaszt emelt a rendőrségen, hogy 40 korona értékű ezüst óráját, míg ő mulatott, ellopták.

— Jelentkeztek a tulajdonos. A nyíregyházi zálogházban Lakatos József rosvott multu cigány, aki lopásért és rablásért már éveket töltött a fegyházakban, két méter hosszú női arany óraláncot és arany órát akart elzálogosítani. A topronyos cigány gyanút keltett és letartóztatták, de nem akarja megmondani, honnan vette az értékes tárgyakat. Most a tulajdonosát keresi a rendőrség, mert nem lehetetlen, hogy a káros Debrecenben van. A rendőrség büntügyi osztályán jelentkeztek.

— Jogász gyűlés. A joghallgatók keddi gyűlésén a jogásznök H. Kiss Pál bizonyos ellentétek miatt, melyek közte és a jogászfizetés csekély töredéke közt felerült, lemondott. E lemondással azonban semmiféle szakadás nem állt be az ifjúságban, sőt a jogászok túlnyomó többsége még erősebben tart ki a kiváló jogásznök mellett, kinek megválasztása a jövő félévi választások alkalmával feltétlen bizonyos.

— Talált szemüveg. Ma reggel a Csapó utcán H. G. iparos szemüveget talált, amelyet tokjával együtt átadott a II. kerületi rendőrkapitányságnak, ahol igazolt tulajdonosa átveheti.

— Elgázolt egyházi gondnok. A vámospécsi ref. egyház gondnokát, Tóth Imre polgártársunkat súlyos szerencsétlenség érte, mint ottani tudósítónk írja. A napokban Barta Bálint 16 éves fia a talyigájával elgázolta. A kerekely szerencsétlenül mentek keresztül a testén, hogy veszedelmes belső sérüléseket szenvedett. Az állapota aggasztó.

— Eltévett tácskó. A napokban a helyőrség egyik huszárszázadosához értékes fiatal, sárga tácskó kutya csatlakozott az ut-

cán. A tulajdonosa a József utca 11. sz. n. házában jelentkeztek.

— Meghalt a lova után. Hogy a talyigás ember megható szeretettel viseltetik a lova iránt, az már régösmert dolog, de hogy valaki az életét kösse a lovához, ilyen sor még nem em esett a világon. Már pedig most ilyen történt Hajdúnánáson. Kónya Mihály 51 éves talyigás megfogadta még a tavaszon:

— Ha a lovam megdöglik, én is felakasztom magam.

Az elvándt örög ló ki is adta a páráját a mult héten.

— No már most én sem élek tovább — jelentette ki a gazda és felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már ki is végezte magát.

x Messze földön nincsen párja a Mentze Henrik ujdonságok áruházának Piac-utca 50 és Szent-Anna-utca sarkán ott lehet vásárolni igazán szép, jó és olcsó ajándék tárgyakat karácsonyra és újévre, a kiszolgálás előzékeny és pontos.

x Orvosi tekintélyek előszeretettel rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzsolés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszerű” gyógyszerár.

x Önnek is tudni kell. Antidol a londoni és berlini kiállítás arany éremmel lett kitüntetve. A legjobb és teljesen ártalmatlan szer fejfájás, migraine és nátha ellen. Egy üveg K. 1.20. Kapható Muraközi, Mihalovics, Grósz Nagy Ferenc, Tóth Béla, Radákovich Géza és Balázs Öljön gyógyszerész uraknál.

x Olcsó és szép gyermek játékokat háztartási cikkeket és mű iparúkat Mentze áruházában vásároljon.

x Karácsonyi ajándéknak a szövőipar remek példányait van szerencsém bemutatni és ajánlani a n. é. közönségnek, mely esélből szives látogatását kéri: Kardos László Kossuth-utca 9. Telefon 113.

x Hölgyek figyelmébe. Alkalmi bevásárlás december 31-ig. Rendkívül leszállított áru divatekkek, selymek, női ruha kelmék, felöltők Molnár Ferenc (Zádor Lajos utóda) női divattermében.

x Pénz, szivar és cigaretta tárcák és kézi táskákból gyönyörű ujdonságok érkeztek Mentze áruházába.

— Elveszett. Tegnap nap folyamán elvesztett egy szegényasszony Keserű Ilona névre szóló lalencházi könyvet. Kératik a megtaláló, hogy szolgáltatassa be a kiadóhivatalunkba.

x Papa! Mama! baba! Mentze.

TAVIRATOK

Mik a béke feltételei?

Budapest, december 14. Bósi forrásból jelentik, hogy a kormányak feltételei arra az esetre, ha az alkudozások a koalíció részéről megkezdhetnének, a következők: A tárgyalást csak Fejérváry vezetheti; mindaddig, amíg a béke meg nem köttetik, a jelenlegi kormány nem csak hogy helyén marad, de fenntartja eddigi rendszerét, az ellenálló törvényhatóságok ellen minden eszközt felhasznál, a tárgyalások csak új év után kezdődhetnek meg a felségjog és vezényleti nyelv kérdését kizárják a kompromisszum anyagából. A béke létrejövése eseté az új kormány a Fejérváry-kabinet minden ténykedéséért szellemi és anyagi intézkedéséért vállalja a felelősséget.

Főispán belkutatás Sopronban.

Sopron, december 14. Ma volt itt az új megyefőnöknek dr. Badics Zoltánnak beiktatása. Sopronvármegye törvényhatósága, bár a megye nagy része nemzetisége vidéken fekszik, nagy részben ellenzéki lett az újabb időkben; független képviselőket választott és lelkesedéssel csatlakozott az alkotmányvédők és rezisztálók táborába. Mindazonáltal akadt egy néhány gyászvitéz, akik asszisztáltak az installáción. A főispán tegnap érkezett meg Sopronba inkognitóban. Jellemző reá és politikai egyéniségére, hogy első közigazgatási teendője az volt, hogy felfüggesztette állásától volt hivatali föllebvalóját: dr. Baán Endrét, a megye hazafias alispánját. A beiktatásra nagyban készülődött Sopron város közönsége. Mindkét törvényhatósági közgyűlés elhatározta, hogy nem ismeri el a kinevezendő megyefőnököt, az esküt tőle nem veszi ki. A városi és megyei tisztviselők egymásközt szolidaritást vállaltak. Ezek ellen a főispán úgy vélt operálni, hogy katonaságot rendelt ki. — Reggel nyolc óra előtt a városháztérre négy század gyalogságot rendelt ki, ahova öt utca torkollik. — Az elkerített helyre csak igazolvánnyal lehetett bejutni. Az utcán százhusz csendőr állott fel; nagy csapat kísérte a főispán kocsiját. A főispán lakatossal feltörtette a pecsétet a közgyűlési teremről, ahova lassan szállingóztak a tagok. Fél tizkor lépett a főispán diszmagyarban a terembe dr. Dukavics István főispáni titkár kíséretében. A karzaton ekkorra öt ember gyűlt össze, míg a gyűlésteremben tizenhárom ember bámulta a megyefőnök sápadt és harcedzett képét. Egyetlen tisztviselő a gyűlésen nem volt, a többiek is csupa német szentmargitai sváb parasztok. Miután üdvözölte a tek. törvényhatósági közgyűlést a főispáni titkárt kinevezte tiszteletbeli főjegyzőnek. Ez erre kihuzott zsebéből egy cédulát és arról felolvasta az eskümintát.

... És hat perc alatt vége volt az installációnak. A megyeházáról a szemközt levő városházára ment át a már félig beiktatott megyefőnök, ahol ekkorára a kíváncsi és megfeszíthető bizottsági tagokból huszonötöt sikerült összefogdosni a főispán vigéceinek. — Ezek többségét határszéli sváb polgárok tette, volt még néhány fiskális, iparos és sertéshizlaló. A megyefőnököt egész csapat fegyveres rendőr kísérte utjában, de még így sem kerülhette ki az inzultust. Az egyik vendéglőről záptolyással fogadták diadal utjában. A vendéglő erkélyéről az oda felment polgárok záptojás esőt zuditottak a főispán diszmagyarjára és csak úgy áramlott a kellemetlen bűz még a teremben is a főispán személyéről. Ott volt a minden kormányok hü vigéce is Szilvássy Márton, aki szintén kéjeleghetett a záptojás illatban. Mikor vége lett az installációnak és lejött a főispán az ott levők óriási abcuggal fogadták. Az eskü után az új megyefőnök kocsira szállt és Kossuth Lajos utcai lakására kísértette magát. Kocsija körül nyolc lovas rendőr vágatott.

A megyei ellenzék az installáció után a Pannonia szálló nagytermében találkozott, a hol tiltakoztak a beiktatás ellen.

Vezérőlbizottsági ülés.

Budapest, december 14. A szövetséget ellenzék vezérőlbizottsága hétfőn, december hó 18-án délelőtt 10 órakor a függetlenségi párt tanácstermében ülést tart.

Pártértekezlet a 48-as pártban.

Budapest, december 14. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt hétfőn, december hó 18-án délután 5 órakor Erzsébet-körúti párthelyiségében pártértekezletet tart.

Közgazdaság.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi oszarnok jelentése.
1905. dec. 13.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyarországi sertés. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) ———— fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) ———— fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 181—182 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 181—182 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 126—128 fillérig. — II. Magyarországi sertés: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) ———— fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) ———— fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) ———— fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 128—129 fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogrammig terjedő súlyban) 124—125 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 118—120 fillérig. IV. Romániai eredetű (Stachi) sertés (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) ———— fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) ———— fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) 112—140 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) ———— fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) ———— fillérig. A hízott sertés árszabályzata változatlan.

Regény-Csarnok.**Az új földesur.**

Írta: Szepfaludi O. Ferenc.

3.

A baj nem volt súlyos, Vanda pár hét múlva a fiának nyomát sem érezte, hanem azért a Baár-fiuk minden másodnap szorgalmasan kompareáltak, hogy a beteg felől tudakozódjanak.

Magda már nevetett, mikor a két deli lovas lóháton ablakuk alatt megállott. Csak Kemenes mondogatta: Nem szeretem, nem szeretem, baj, baj, nagy baj lesz még ebből!

— Nem vagyunk okai, nem hívtuk, a véletlen szerepelt. De különben is mi baj származhatik pár egyszerű látogatásból?

Igaza volt a Kemenes kisasszonyoknak, hogy pár egyszerű látogatásból még semmi nagyobb baj nem származhatik. Ha Magda és Vanda kisasszonyok nem lettek volna a barna és szőke szépség inkarnációi, a látogatások nem rejtenek magukban semmi további veszedelmet. Így azonban mégis tartani lehetett, hogy a Baár fiuk szíve tüzet fog. Kemenes előre látta ezt.

Ó maga nem járt sehova. A tisztartó is különösnek találta, hogy a gazdája még találkozni sem akar emberekkel. Csak nem nyomja valami bűn súlya a lelkét? Aligha. Nyilt, őszinte, nemesszívű férfiú ez nem lehet pusztán látszat.

(Folyt. köv.)

A n. é. közönség figyelméi felhívjuk az ideit

Nagy Karácsonyi Vásár**rendkívüli áraitra.****Bosznay J. és Társa**

divat- és szőnyegáruháza.

DEBRECEN, Kossuth-utca 5. sz.

Egyedüli gőzbutorgyár

Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fényűzésig a legszolidabb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főtér.

Ékszer, óra

—és ezüstáru ajándékok—

bámulatos olcsó árban

egyedül a solidságáról általánosan elismert

Blau Lipót és Fiai

utóda

arany, ezüst és ékszer áru raktárában Fiac-u. 41 sz alatt szereshetők be.

Külön china-ezüst osztály!**Én**

ismerek egy bőrápoló szert, mely különösen mitesszerek, hőségkiütések elmúlásására és kellemes arcszín elérésére alkalmas. Nincs jobb és hathatósabb gyógyszer, mint a

BERGMANN-féle LILLIOMTEJSZAPPAN

(védjegy: kéthegymászó)

Bergmann és Társa Teschen^a

Kapható darabonként 80 fillérért Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárában.

Szebbnél-szebb
Karácsonyi
ajándéktárgyak
kiállítása
Kaszanyitzky Endre
 Főteri üzletében.

Kacagok,
Dalok,
Sírok,
Lármázok,
Nevetek,
Kiabálok
Fütyölök,
Énekek,
Gramophon a nevem,
Edison a feltalálom.
Wolfram Ferenc
 órás, ékszer és látszer kereskedő
 Egyház-tér 3 sz. a. nagy templom jobb oldalán az elárusítom.
 A hol olcsó szakszerű javítást is elvállalnak és a legújabb felvételű lemezek kaphatók.

Nagy szenzáció
 Meg van az általános választói jog mindenkinek, aki
Füstös Testvérek
 szakértelemmel kezel: nagyválasztóku
Előnyomda és női kézimunka
 üzletébe jön vásárolni, mélyen leszállított, olcsó határozott áron.
 Ajánljuk:
 karácsonyi, újévi és alkalmi dívat szerinti női kézimunka ajándéktárgyakkal dusan felszerelt áruházunkat.
 Szmirna munkák azonnali nyírását elvállaljuk.

Szabó Lajos Fiai cég
 női ruhakelme, szőnyeg és vászon áruházában már az előbbi évekből igen előnyösnek ismert
Nagy Karácsonyi Vásár
 folyamatban van. Eladásra kerülnek **mélyen leszállított áron**
 a raktáron lévő **elsőrendű minőségű, nem pedig külön e célra vásárolt értéktelen áruk.**
 Maradékok minden cikkből fél áron.
 Kirakataink bővebb tájékoztatást nyújtanak.

Globus
Félegyházi János
 Fiumei és Trieszti **kavé behozatali üzlete.**
 Árak forint értékben kilogrammonként.

Santos sárgás	1.20
Santos zöld, nagyon jó minőség	1.30
Salvador erős, kiadó minőség	1.50
Guatenla erős, jó zamatos	1.65
Portorico világos, finom ízű	1.65
Portorico igen finom ízű	1.85
Ceylon kitűnő minőségű	1.90
Gyöngy kavé finom minőségű	1.75
" " kiváló finom	2.00
" " kitűnő minőségű	2.00
Arany Jáva kavé, jó zamatu	1.60
" " finom zamatu	1.80
" " legfinomabb	2.20
Mocca jó minőség	1.50
" finom, erős	1.90
" legfinomabb nagyon erős	2.20
Liberia sárga, nagyszemű	1.55
Cuba kavé apró szemű, finom	1.40
" " közép szemű finom	1.60
" " nagyon jó zamatu	1.80
" " igen jó minőség	2.00
" " nagyon jó minőség	2.20
" " kitűnő jó minőség	2.30
" " kiváló jó minőség	2.40

Naponta friss pörgölt és darált kavé.
Félegyházi János
 DEBRECEN, Plac- és Miklós-utca sarkán, a vármegyeházával szemben.

5 korona és több napikereset.

 Házimunka-kötőgép-társaság.
 Kerestetek minkét nembeli egyének gépjánkon való kötésre, Egyszerű és gyors munka egész éven, otthon végezhető. Nem kell előkészültség. Távoltság nem határoz. a munkát mi adjuk el.
Házimunka-kötőgép társaság
Thos H. Whittick és Tsa
 Prága, Petersplatz 7-25.

Kézimunka kiállítás
Benyáts Emil
 külön kézimunka osztályában.
 Olcsó árak! Nagy választék!

Kardos László üzletében
 Kossuth-utca 9.
 az év végén szokásos **ALKALMI ELADÁS**
 megkezdődött, melyen a kiállított kifogástalan minőségű árucikkek, **mélyen leszállított áron,**
25-50% engedménnyel
 kerülnek eladásra.

Legalkalmasabb Karácsonyi és Újévi ajándékok.

Teracotta és bronz disztárgyak, dohányzó- és író készletek, manicűrök, fa-, bőr- és fém szivar és ékszer dobozok, kézi táskák, (ridicül) levél-, pénz- és szivar tárcák és garnitúrák.

Midennemű illat szerek és toilette cikkek.
Párizsi női öv ujdonságok
 legnagyobb választékban
BOBROS KATA-nál DEBRECEN. Városháza.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Ha 10 szög 30 fillér, minden további szög 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér. z

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha szükségos bélyeg beklüditik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A „DEBRECEN” szerkesztőségének és kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Levelezés és házasság.

Két szép fiatal asszony szórakozás céljából oly fiatal urival emberrel vagy katona tisztel akarnak megismerkedni a kik nincsenek d. u. 3 5-ig elfoglalva, és ezt az időt kizárólag csak nekik szentelné. Leveleket lehetőleg fényképpel ellátva „Szabad a vásár” jellegével a kiadóba kéretnek.

Ajánlat és Kereslet.

Legolcsóbb bevásárlási forrás **Merkli Ferenc** fűszer üzlete Fűvészkert u. 14. Telefon 874, 1 K. törmelék csokoládé 90 kr. 1 kg jamaikai rum 80, 1 dg. csaszár keverék tea 5 kr. tea sütemények óriási választékban. 1 liter kitűnő Ezerjő 30 kr. 100-kg. száraz csertőgyfa 1 frt. házhoz szállítva.

Zálogcédula

egy teljesen új 9-12 kézi fényképező gépről nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Óriási Karácsonyi könyvvásár van Harmathy Pál könyvkereskedésében Fűvészkert utca 14. Mindennemű karácsonyi ajándék könyvek imakönyvek, gyermek-mese és képes könyvek, levelező lap albumok s egyéb ajándék tárgyak teljesen új állapotban most leszállított áron beszerezhetők. Telefon — 374.

Gablsberger levelező és vita gyorsírá-szatra kitűnő módszerrel legrövidebb idő alatt bárkit megtanít ok igen jutányosun. Levelet „Kitűnő módszer” jellegével a kiadóba kérek.

Intelligens joghallgató magántitkári vagy hasonló állást keres. Nyelvismerettel bír, perfektyorsíró. Levelek a kiadóba kéretnek, „Stenogrammas” jelige alatt.

Ügyes varrónő házakhoz ajánl kozik. Címeiket a kiadóba kérek.

Eladás.

Közönséges csomag posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban. Csapó u. 10 sz.

Mester hegedű teljesen kijátszva, tokkal és egyéb felszereléssel, jutányos áron eladó. Czim a kiadó hivatáiban.

A legjobb helyen egy csinosan berendezett fűszer üzlet, olcsó házbérral sürgősen eladó Hol? megmondja a kiadó hivatal.

Szén megrendelhető a nagytemplom melletti tőzsdében. — Ugyanott kockaszén kapható 10 db. 30 fillér

Posta könyv ajánlott levelekhez félárban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz.

Pénzes levelek vagy utalványhoz szükséges posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz

500 darabb minta értéknélküli boríték nagyon olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Uj gőzfűrészes

Butorgyári telepeken gőzfűrészt állítottam fel, melyen mindenféle rönkfák bárki részére jutányos áron deszkára fűrészeltetnek. Ugyanít megvételik rönkfa és pedig: tölgy, kőris, szil, bük, dió és nyárfa.

Killer Ede

butorgyáros DEBRECEN.

Roncegno

Természetes Arsen-vas tartalmú forrás Ismeri és használt 1856-óta. Tekintélyes orvosok ajánlják, állandó használatra minden gyengélkedőnek. Vérszegénység. Vértbetegségeknek. Malária és annak utókövetkezményeivel. Bőr, ideg- és melbetegségeknek és asseidowbetegségeknek stb. Kapható minden gyógyszerárban.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

!Gyomorbajosoknak!

Mindenkinek, aki hülés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forrt vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajt, mint:

gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyá kásodása van, egy igen jó háziszser ajánlható mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Eme gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékéből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőgés, gyomorégés, eszmör melyek biztos előjelei a krónikagyomorbajnak, s ezek nebanyszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fájdalom, sziv dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép- és a Pfortader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bágyadság, mindmegannyi következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Étványtalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjek után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegek és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, oseresnye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erőgyökér, ehalmus gyökér a 10.0.

Nagy elárusítást tart!

december hó 31-ikig.

Karácsonyi és Ujévi ajándékot csak egyedül Nálam lehet olcsón beszerezni.

Tessék Tessék, Tessék, Tessék a kirakatomat megtekinteni.

Löwy F. cég, Löwy F. cég, Löwy F. cég.

Piac-utca 24. a kistemplommal szemben, a Fehérló szálloda mellett.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

A nagy képek még mindig készülnek.